ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
12 Νοεμβρίου 1985 *

Στην υπόθεση 183/83,

Krupp Stahl AG, Bochum, Alleestraße 165, εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους Karl Pfeiffer, Kurt Biedenkopf και Peter Ossenbach, Friedrich-Schmidt-Straße 72, D-5000 Κολωνία 41, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Jean-Claude Wolter, 2, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από το νομικό της σύμβουλο Rolf Wägenbaur, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 1983, η οποία επέβαλε στην προσφεύγουσα εταιρία πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 47 της Συνθήκης ΕΚΑΧ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

συγκείμενο από τους U. Everling, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet, O. Due, Y. Galmot και K. Κακούρη, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 29ης Ιανουαρίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 26 Αυγούστου 1983, η εταιρία Krupp Stahl AG, με έδρα το Bochum, άσκησε, δυνάμει των άρθρων 33 και 36, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, προσφυγή με την οποία ζητεί, κυρίως μεν την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 1983, η οποία της επέβαλε πρόστιμο 3 505 414 γερμανικών μάρκων, επικουρικώς δε τη μείωση του προστίμου στο βαθμό που ενδείκνυται.

2 Σύμφωνα με το άρθρο 1 της προσβαλλόμενης απόφασης, « το γεγονός ότι η εταιρία Krupp Stahl AG τηρούσε, τόσο κατά το 1980 όσο και κατά το πρώτο εξάμηνο του 1981, μυστικά λογιστικά βιβλία, καθώς και τα παρεμβληθέντα εμπόδια στους ελέγχους των τιμών συνιστούν παραβάσεις της απόφασης 14/64 ».

3 Προς στήριξη της διαπίστωσής της ότι συνέτρεχε παράβαση, η Επιτροπή ανέφερε στις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλόμενης απόφασής της τα ακόλουθα περιστατικά:

α) κατά το αρχικό στάδιο ελέγχου που διενεργήθηκε στα γραφεία της στις 9 Φεβρουαρίου 1981, η εταιρία Krupp απαγόρευσε στους επιθεωρητές της Επιτροπής να εισέλθουν στους χώρους όπου τηρούνταν τα εμπορικά έγγραφα, η δε Επιτροπή χρειάστηκε να λάβει ατομική απόφαση, ώστε να καταστεί δυνατό στους επιθεωρητές της να συλλέξουν τα αναγκαία στοιχεία·

β) κατά το 1980 και το πρώτο τρίμηνο του 1981, η εταιρία Krupp πωλούσε με εκπτώσεις που δεν είχαν δημοσιευτεί ούτε κοινοποιηθεί, σε αντίθεση προς τις διατάξεις περί τιμών της Συνθήκης ΕΚΑΧ·

γ) η Krupp αποπειράθηκε να αποφύγει τους ελέγχους και τις επαληθεύσεις, παρεμβάλλοντας εμπόδια στις έρευνες των επιθεωρητών της Επιτροπής·

δ) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η Krupp είχε υιοθετήσει σύστημα τηρήσεως μυστικών λογιστικών βιβλίων για τις εκπτώσεις, μειώνοντας στο ελάχιστο τον αριθμό των προσώπων που ήταν ενήμερα, φυλάττοντας τα σχετικά έγγραφα εκτός των εμπορικών της γραφείων και προβαίνοντας σε πληρωμές μέσω προσώπων ξένων προς την επιχείρηση.

4 Με την παρούσα προσφυγή της, η προσφεύγουσα προβάλλει ένα γενικό λόγο, και συγκεκριμένα την παράβαση ουσιωδών τύπων, και διάφορους επιμέρους λόγους που ανάγονται αντίστοιχα στις προαναφερθείσες κατηγορίες περιστατικών.

Επί της παραβάσεως ουσιωδών τύπων

5 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι προσέβαλε τα δικαιώματα υπερασπίσεως που είχε, επειδή δεν συνέταξε οριστικά πρακτικά για την ακρόαση της 19ης Ιανουαρίου 1983, ενώ αυτό είχε καταστεί αναγκαίο ύστερα από τις παρατηρήσεις που διατύπωσε η προσφεύγουσα επί του σχεδίου πρακτικών, της 9ης Φεβρουαρίου 1983, που της είχε κοινοποιήσει η Επιτροπή. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι ανακρίβειες και τα κενά που διαπίστωσε στη σύνταξη του εν λόγω σχεδίου συνιστούν κατά πάσα πιθανότητα το λόγο ή εν πάση περιπτώσει έναν από τους λόγους για την πλάνη που κατ' αυτήν βαρύνει την προσβαλλόμενη απόφαση. Εξάλλου, θεωρεί ότι υφίστατο υποχρέωση ακροάσεως δυνάμει της αναλογικής εφαρμογής των κανονισμών 17 και 99/63, οι οποίοι αφορούν το δίκαιο του ανταγωνισμού και καθιερώνουν δικονομικούς κανόνες γενικής ισχύος.

6 Αντίθετα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το άρθρο 36 της Συνθήκης ΕΚΑΧ της επιβάλλει απλώς την υποχρέωση να απευθύνει στους ενδιαφερομένους έγγραφο, με το οποίο να αναφέρει τις διαπιστωθείσες παραβάσεις και να τους καλεί να λάβουν θέση. Άρα, δεν προβλέπεται ακρόαση και, παρόλο ότι στην πράξη γίνεται η παραχώρηση αυτή προς τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, το γεγονός αυτό αποτελεί απλώς μια μη προβλεπόμενη από τις διατάξεις πρόσθετη δυνατότητα που τους προσφέρεται. Εν πάση περιπτώσει, η υποχρέωση συντάξεως πρακτικών κατόπιν κοινής συμφωνίας δεν επιβάλλεται από τη Συνθήκη. Άλλωστε, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή των κανονισμών 17 και 99/63 στη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται κατά την εν λόγω ακρόαση.

7 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η Επιτροπή « πριν επιβάλει μία από τις χρηματικές κυρώσεις ή καθορίσει μία από τις χρηματικές ποινές που προβλέπονται στη... Συνθήκη, οφείλει να παράσχει στον ενδιαφερόμενο την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του ». Σύμφωνα με την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο στη διάταξη αυτή με την απόφαση της 16ης Μαΐου 1984 (στην υπόθεση 9/83, Eisen und Metall Aktiengesellschaft, Συλλογή 1984, σ. 2071), « το ανωτέρω άρθρο εξασφαλίζει τα δικαιώματα υπερασπίσεως παρέχοντας στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να παρουσιάσει τα μέσα υπεράσπισής του. Δεν είναι δυνατό να απαιτηθεί από την Επιτροπή να απαντά στα μέσα αυτά... εφόσον κρίνει ότι η έρευνα της υπόθεσης ήταν επαρκής. Κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν πράγματι τον κίνδυνο να επιβαρύνεται σημαντικά και να παρατείνεται η διαδικασία για τη διαπίστωση μιας παράβασης ».

8 Η αρχή αυτή ισχύει και στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την έγγραφη απάντηση της εταιρίας στις διατυπούμενες με το έγγραφο της Επιτροπής αιτιάσεις, δίδεται στην πρώτη η πρόσθετη ευκαιρία να εκθέσει προφορικά την άποψή της: πράγματι, το άρθρο 36 της Συνθήκης ΕΚΑΧ δεν επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να απαντά στις παρατηρήσεις που διατυπώνει ο ενδιαφερόμενος επί του σχεδίου πρακτικών που του κοινοποιείται.

9 Σημειωτέον ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το οποίο η υποχρέωση αυτή απορρέει από την κατ' αναλογία εφαρμογή των διατάξεων των κανονισμών 17 και 99/63, στερείται ερείσματος, δεδομένου ότι πρόκειται για διατάξεις που εμπίπτουν σε εντελώς διαφορετικό τομέα του κοινοτικού δικαίου.

10 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση ουσιωδών τύπων πρέπει να απορριφθεί.

Επί των περιστατικών που αναφέρονται στο σημείο α)

11 Όσον αφορά τα περιστατικά που αναφέρονται ανωτέρω στο σημείο α), η εταιρία Krupp ισχυρίζεται ότι η έκφραση της άποψής της ως προς την έκταση των εξουσιών των επιθεωρητών δεν αποτελεί παρά την άσκηση του δικαιώματός της να απαιτεί τα αμφισβητούμενα νομικά ζητήματα να διευκρινίζονται με προηγούμενη ειδική απόφαση της Επιτροπής. Το αίτημα αυτό δεν είναι επομένως δυνατό να θεωρηθεί ως εμπόδιο δυνάμενο να επισύρει πρόστιμο.

12 Η Επιτροπή αντικρούει το επιχείρημα αυτό, ισχυριζόμενη ότι δεν αμφισβητεί το δικαίωμα των επιχειρήσεων να ζητούν πριν από τον έλεγχο τη λήψη ατομικής αποφάσεως, όπως αυτή που θεσπίστηκε εν προκειμένω στις 22 Ιουνίου 1981. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υποστήριξε περαιτέρω ότι τα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την έναρξη του ελέγχου στις 9 Φεβρουαρίου 1981 δεν αποτελούν αντικείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης.

13 Καταρχάς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης αναφέρεται αδιακρίτως σε όλα τα εμπόδια που είχαν παρεμβληθεί στις έρευνες, ενώ οι αιτιολογικές σκέψεις μνημονεύουν ρητά τα γεγονότα της 9ης Φεβρουαρίου 1981 ως βαρύνοντα την προσφεύγουσα.

14 Πρέπει επίσης να υπομνηστεί ότι, όπως υπεγράμμισε το Δικαστήριο με την απόφαση της 10ης Απριλίου 1960 (στην υπόθεση 31/59, Acciaieria e Tubificio di Brescia, Slg. 1960, σ. 159) « οι επιχειρήσεις μπορούν, εφόσον κρίνουν ότι οι δραστηριότητες των επιθεωρητών της Ανωτάτης Αρχής υπερβαίνουν είτε τα όρια των καθηκόντων τους είτε βαίνουν πέραν της αρμοδιότητας της Κοινότητας, να ζητήσουν να μη συλλεγούν στοιχεία και να μη διεξαχθούν έρευνες πριν εκδοθεί απόφαση που να επιλύει τα αμφισβητούμενα ζητήματα ».

15 Από τα παραπάνω έπεται ότι η προσφεύγουσα δικαίως υποστηρίζει ότι η διαπίστωση παραβάσεως δεν είναι δυνατό να στηρίζεται στην πρώτη κατηγορία περιστατικών.

Επί των περιστατικών που αναφέρονται στο σημείο β)

16 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν δικαιούται να της καταλογίζει τις εκπτώσεις επί των τιμών της, δεδομένου ότι οι εκπτώσεις αυτές είχαν συμφωνηθεί ρητά με την Επιτροπή, η οποία και τις είχε εγκρίνει.

17 Επ' αυτού πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως προκύπτει τόσο από τις αιτιολογικές σκέψεις όσο και από το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή δεν θεώρησε ότι τα περιστατικά του σημείου β) στοιχειοθετούν παράβαση. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός είναι άνευ αντικειμένου.

Επί των περιστατικών που αναφέρονται στο σημείο γ)

18 Όσον αφορά τα περιστατικά που αναφέρονται ανωτέρω στο σημείο γ) και συγκεκριμένα τα εμπόδια που παρεμβλήθηκαν κατά το δεύτερο στάδιο του ελέγχου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει καταρχάς ότι πρόκειται για ισχυρισμό που προέβαλε η Επιτροπή για πρώτη φορά κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία, χωρίς να έχει γίνει μνεία στην προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία επομένως στο σημείο αυτό στερείται επαρκούς αιτιολογίας.

19 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι ανακριβής, επικαλούμενη το γεγονός ότι στην τρίτη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλόμενης απόφασης αναφέρεται σαφώς ότι « η Krupp... επιχείρησε να αποφύγει τους ελέγχους και τις επαληθεύσεις των τιμών εκ μέρους των υπαλλήλων της Επιτροπής ή των εξουσιοδοτημένων προς τούτο προσώπων ». Κατά την Επιτροπή, επρόκειτο ειδικότερα, αφενός μεν, για τις προσπάθειες των εκπροσώπων της προσφεύγουσας να ωθήσουν τους επιθεωρητές να εξετάσουν ορισμένες μόνο από τις σελίδες των φακέλων, αφετέρου δε, για τη μη υποβολή του σχεδίου του συστήματος αρχειοθετήσεως.

20 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιλαμβάνει μεταξύ των αιτιολογικών σκέψεών της επαρκή στοιχεία προκειμένου η προσφεύγουσα να γνωρίζει ακριβώς ποια περιστατικά θεωρήθηκε ότι στοιχειοθετούν την παράβαση. Πράγματι, η εν λόγω απόφαση ούτε περιγράφει τα γεγονότα ούτε αναφέρει τις ημερομηνίες κατά τις οποίες έλαβαν χώρα τα εν λόγω γεγονότα, με συνέπεια η προβαλλόμενη αιτίαση να παραμένει ασαφής και αόριστη. Κατά συνέπεια, οι αιτιολογίες της προσβαλλόμενης πράξης είναι ανεπαρκείς.

21 Την παράθεση ανεπαρκών αιτιολογιών δεν μπορούν να θεραπεύσουν οι διευκρινίσεις της Επιτροπής κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με τις οποίες η προσφεύγουσα δεν έθεσε στη διάθεση των επιθεωρητών λεπτομερές διάγραμμα των αρχείων προς διευκόλυνση του ελέγχου και δεν συνεργάστηκε με αυτούς προς διευκόλυνση του έργου τους.

22 Επομένως, ο λόγος που στηρίζεται σε παράθεση ανεπαρκών αιτιολογιών πρέπει να γίνει δεκτός.

Επί των περιστατικών που αναφέρονται στο σημείο δ)

23 Ως προς τα περιστατικά που αναφέρονται ανωτέρω στο σημείο δ), η εταιρία Krupp ισχυρίζεται ότι δεν υπήρχε λόγος να κρατηθούν μυστικές από την Επιτροπή οι εκπτώσεις επί των τιμών πωλήσεως, δεδομένου ότι η τελευταία ήταν ενήμερη και είχε συμφωνήσει σχετικά.

24 Το γεγονός ότι η Krupp δεν είχε λόγους να αποκρύψει από την Επιτροπή ότι χορηγούσε ορισμένες εκπτώσεις δεν έχει καμία σχέση με την ύπαρξη μυστικών λογιστικών βιβλίων που έφερε στο φως η προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία στο σημείο αυτό είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

25 Επομένως, ο λόγος αυτός της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

26 Στη συνέχεια η προσφεύγουσα αμφισβητεί ότι τα εν λόγω περιστατικά μπορούν να θεωρηθούν ως στοιχειοθετούντα παράβαση. Παρατηρεί σχετικά ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν διευκρινίζει ποιες από τις διατάξεις της απόφασης 14/64 παραβιάστηκαν εν προκειμένω, υποστηρίζει δε περαιτέρω ότι τα επίδικα περιστατικά δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης 14/64.

27 Επ' αυτού, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, ενόψει της συμπεριφοράς της προσφεύγουσας, δεν επιβαλλόταν η ακριβής μνεία των παραβιασθεισών διατάξεων της απόφασης 14/64. Η απόφαση 14/64, που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 47 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, διευκρινίζει ποιες είναι συγκεκριμένα οι υποχρεώσεις που απορρέουν για τις επιχειρήσεις από τις διατάξεις του άρθρου αυτού και αναφέρει επακριβώς τα απολύτως απαραίτητα λογιστικά και εμπορικά έγγραφα που οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να τηρούν και να θέτουν στη διάθεση των επιθεωρητών, ώστε ο έλεγχός τους να είναι ο ενδεδειγμένος.

28 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι το άρθρο 47, παράγραφος 1, της Συνθήκης καθορίζει, αφενός, τις υποχρεώσεις παροχής στοιχείων εκ μέρους των επιχειρήσεων και, αφετέρου, την έκταση των ερευνών που μπορούν να διεξαχθούν προς συλλογή των αναγκαίων για την Επιτροπή στοιχείων. Προς το σκοπό αυτό, η απόφαση 14/64, που θεσπίστηκε εις εκτέλεση του άρθρου 47, ορίζει με τις διατάξεις της τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ενόψει του σκοπού που εκτίθεται στην τέταρτη αιτιολογική της σκέψη, σύμφωνα με την οποία « οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάζουν στα όργανα ή στους εντολοδόχους της Ανωτάτης Αρχής εμπορικά και λογιστικά έγγραφα τα οποία παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για έναν αποτελεσματικό έλεγχο της τηρήσεως των κανόνων περί τιμών ». Υπό τις περιστάσεις αυτές, η προσβαλλόμενη πράξη δεν ήταν αναγκαίο να αναφέρει τις συγκεκριμένες διατάξεις βάσει των οποίων θεσπίστηκε.

29 Από τα παραπάνω έπεται ότι η τήρηση μυστικών λογιστικών βιβλίων όχι μόνο καθιστά δυσχερές το έργο ελέγχου της Επιτροπής, αλλ' επιπλέον αντίκειται προς στις υποχρεώσεις που υπέχουν οι επιχειρήσεις βάσει του άρθρου 47 και των διατάξεων εφαρμογής του.

30 Άρα, ο λόγος αυτός της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

31 Στη συνέχεια η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση 14/64 δεν προβλέπει την επιβολή προστίμου για παρόμοια περιστατικά.

32 Και ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 47 της Συνθήκης, « η Ανωτάτη Αρχή δύναται, στις επιχειρήσεις οι οποίες αποφεύγουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν εκ των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου..., να επιβάλλει πρόστιμα, το ανώτατο ποσό των οποίων θα είναι 1 % του ετησίου κύκλου εργασιών και χρηματικές ποινές, το ανώτατο ποσό των οποίων είναι 5 % του μέσου ημερησίου κύκλου εργασιών για

κάθε ημέρα καθυστερήσεως », και επειδή το άρθρο 3 της απόφασης 14/64, που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 47, ορίζει ότι « οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 47, εδάφιο 3, της Συνθήκης επιβάλλονται στις επιχειρήσεις οι οποίες αποφεύγουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την απόφαση ».

33 Από τα παραπάνω έπεται ότι και ο λόγος αυτός της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

34 Απ' όσα προηγήθηκαν συνάγεται ότι οι αιτιάσεις της Επιτροπής εις βάρος της προσφεύγουσας εταιρίας είναι βάσιμες μόνον όσον αφορά τα προεκτεθέντα υπό δ) περιστατικά.

Επί του ποσού του προστίμου

35 Η εταιρία Krupp ισχυρίζεται ότι κακώς με την προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη υπόψη ως κριτήριο καθορισμού του προστίμου ο κύκλος εργασιών της για όλα τα εμπορεύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΧ, αντί του κύκλου εργασιών για τα προϊόντα μόνο που αφορούσε ο έλεγχος. Περαιτέρω, για την προσβαλλόμενη απόφαση κακώς ελήφθη ως βάση ο κύκλος εργασιών κατά το 1981 και όχι ο κύκλος εργασιών του έτους θεσπίσεώς της.

36 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το άρθρο 47, εδάφιο 3, της Συνθήκης ΕΚΑΧ ορίζει το ανώτατο ποσό προστίμου με κριτήριο τον ετήσιο κύκλο εργασιών. Υποστηρίζει ότι το χρονικό διάστημα που ελήφθη υπόψη δικαιολογείται από το γεγονός ότι ήταν εκείνο κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήθηκε ο έλεγχος και για το οποίο γνώριζε τον κύκλο εργασιών της προσφεύγουσας. Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αδικαιολόγητος ο περιορισμός στον κύκλο εργασιών για εκείνα μόνο τα προϊόντα που είχαν υποστεί έλεγχο.

37 Σημειωτέον ότι για τον καθορισμό του προστίμου μπορεί να λαμβάνεται υπόψη τόσο ο συνολικός κύκλος εργασιών της επιχείρησης, ο οποίος αποτελεί — κατά προσέγγιση έστω και ατελή — ένδειξη για το μέγεθος της επιχείρησης και την οικονομική της ισχύ, όσο και ο κύκλος εργασιών για τα εμπορεύματα για τα οποία συντρέχει παράβαση και ο οποίος είναι ως εκ τούτου ενδεικτικός της βαρύτητας της τελευταίας. Απ' όσα προηγήθηκαν συνάγεται ότι ούτε στον ένα ούτε στον άλλο κύκλο εργασιών πρέπει να αποδίδεται δυσανάλογη σημασία σε σχέση με τα άλλα στοιχεία εκτιμήσεως, κατά συνέπεια δε το ενδεδειγμένο πρόστιμο δεν είναι δυνατό να προκύπτει από απλό

υπολογισμό με βάση το συνολικό κύκλο εργασιών. Προβαίνοντας στην κατά πλήρη δικαιοδοσία εκτίμηση της βαρύτητας των εν λόγω παραβάσεων, το Δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τις σκέψεις αυτές.

38 Όσον αφορά τη βαρύτητα της παράβασης, η εταιρία Krupp υποστηρίζει ότι η Επιτροπή προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση της βαρύτητας κάθε παραβάσεως και σε άδικη κατανομή κατά παράβαση του ποσού του προστίμου μεταξύ των επιμέρους παραβάσεων. Εξάλλου, θεωρεί ότι το πρόστιμο που επιβάλλεται δυνάμει του άρθρου 47 της Συνθήκης ΕΚΑΧ πρέπει κατά κανόνα να είναι κατώτερο εκείνου που επιβάλλεται δυνάμει του άρθρου 60 για παραβάσεις σε θέματα τιμών.

39 Η Επιτροπή απαντά ότι ελήφθη υπόψη η πραγματική βαρύτητα της παράβασης. Κατά την Επιτροπή, η ακολουθούμενη από την προσφεύγουσα τακτική αποκρύψεως ήταν στην πραγματικότητα δυνατό να καταστήσει ανέφικτο τον έλεγχο στο σύνολό του με αποτέλεσμα να συνιστά παράβαση η βαρύτητα της οποίας διαφέρει ριζικά από τη βαρύτητα της « παράβασης υποχρεώσεως προς παροχή στοιχείων »· κατά συνέπεια πρέπει να επιβληθεί παραδειγματική κύρωση. Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να επιβάλει χωριστά πρόστιμα δεδομένου ότι οι παραβάσεις ήταν σε τέτοιο βαθμό αλληλένδετες, ώστε επιβαλλόταν ο καθορισμός ενιαίου προστίμου. Τέλος, υποστηρίζει ότι η αναλογία μεταξύ του επιβληθέντος προστίμου και του προστίμου που προβλέπεται για παραβάσεις σε θέματα τιμών ήταν δίκαιη.

40 Σημειωτέον ότι η Επιτροπή έχει την ευχέρεια αλλά και την υποχρέωση να κλιμακώνει το ύψος των προστίμων σε συνάρτηση, αφενός, με τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε η παράβαση και, αφετέρου, με τη βαρύτητά της. Όσον αφορά την προκειμένη περίπτωση, πρέπει να τονιστεί ότι, ύστερα από σχετική εξέταση, το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι στοιχειοθετούν παράβαση τα περιστατικά που αφορούν μόνο την τήρηση μυστικών λογιστικών βιβλίων, ενώ απέκλεισε τα υπόλοιπα περιστατικά που προέβαλε η Επιτροπή. Επομένως, ενόψει της βαρύτητας της εν λόγω παράβασης, η επιβολή προστίμου στο ύψος που καθόρισε η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί δικαιολογημένη.

41 Πάντως, πρέπει να σημειωθεί ότι η παράβαση την οποία αναγνώρισε το Δικαστήριο είναι ασφαλώς βαριά, δεδομένου ότι θίγει την ενάσκηση των εξουσιών ελέγχου που έχουν ανατεθεί με τη Συνθήκη στην Επιτροπή.

42 Ενόψει λοιπόν των περιστατικών της υπόθεσης και με βάση όλες τις παραπάνω σκέψεις, το Δικαστήριο κρίνει ότι το ποσό του προστίμου πρέπει να μειωθεί από 3 505 414 γερμανικά μάρκα σε 1 000 000 γερμανικά μάρκα.

Επί των δικαστικών εξόδων

43 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε όσον αφορά τους ουσιωδέστερους ισχυρισμούς της, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφαίνεται:

1) Ακυρώνει το άρθρο 1 της απόφασης της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 1983, με το οποίο διαπιστώνεται η παρεμβολή εμποδίων στις έρευνες.

2) Το ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου μειώνεται σε 1 000 000 γερμανικά μάρκα.

3) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

4) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Everling Joliet

Due Galmot Κακούρης

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Νοεμβρίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

U. Everling